

Ambargo zamanı: 10:00 (ANKARA), 2 Kasım 2009

HSBC Türkiye İmalat Sanayi PMI

PMI Ekim ayında Türk imalat sektörünün üst üste altı aydır büyüdüğünü gösterdi.

Önemli bulgular:

- Yeni ihracat siparişleri büyük yükseliş göstererek üretim miktarını arttırdı.
- Bekleyen işler yirmi üç ay sonra ilk kez artış gösterdi.
- Girdi fiyatlarındaki keskin yükseliş sebebiyle marj baskıları güçlendi.

Markit tarafından HSBC için toplanan Ekim anketi verileri, Türk imalat sektöründe güçlenen bir büyümeye işaret ediyor. Ekim ayında yeni ihracat siparişleri, kapasite sınırlı gözükse de genel olarak büyümeyi canlandırdı. Bu esnada yükselen girdi fiyatları ve hammadde kıtlıkları sebebiyle imalatçılar mevcut satın alma stoklarını kullanmaya devam ettiler.

Dönemsel olarak ayarlanan HSBC Türkiye İmalat PMI™'si, imalat ekonomisinin genel sağlığı hakkında kullanışlı bir tek rakamlı ölçü sağlamaktadır. 50,0 üzerindeki PMI ölçümleri ticaret koşullarında iyileşmeye işaret ederken 50,0 altındaki ölçümler bozulmaya işaret eder.

Ekim ayında yayınlanan 52,8 puanlık ortalama endeks bir önceki ayın 53,3 puanına nazaran hafif bir düşüş olduğunu ortaya koydu. Bu oran gene de Türk imalat sanayindeki görünümün üst üste altı aydır düzeldiğini gösteriyor. Ayrıca büyüme hızı güçlü ve geçmiş ortalamalara kıyasla hızlı gerçekleşti.

İmalatçılar, Ekim ayı boyunca yeni sipariş miktarlarının ekonomik şartlardaki düzelmeye birlikte önemli oranda arttığını bildirdi. Yeni siparişlerdeki artış hızı son üç aydaki en iyi seviyesine ulaştı ve serinin geçmiş ortalamasının oldukça üzerinde kaldı.

Yeni ihracat siparişleri Eylül ayından beri hız kazanarak ay boyunca önemli oranlarda arttı. İhracat siparişlerindeki artış Ekim ayında alınan toplam yeni sipariş hacmine önemli ölçüde destek verdi.

Giderek artmakta olan yeni siparişler, üretimi de canlandırdı. Türk imalatçılar üretimdeki artışı desteklemek için istihdam seviyeleri ve satın alma faaliyetlerini arttırdıklarını bildirdiler. Bununla birlikte, Ekim'de bildirilen daha yavaş üretim miktarı büyümesine paralel olarak istihdam ve satın alma faaliyetlerinde artış hızı da daha önceki ayların biraz gerisinde kaldı.

Ekim ayında yeni mamul stokları Eylül ayındakine kıyasla daha büyük bir hızla tüketildi. Mamul mal stokları da bununla birlikte önemli ölçüde düştü ve bu durum Ekim ayında bazı imalatçıların siparişleri karşılamak için kaynaklardan yararlandıklarını ortaya koydu.

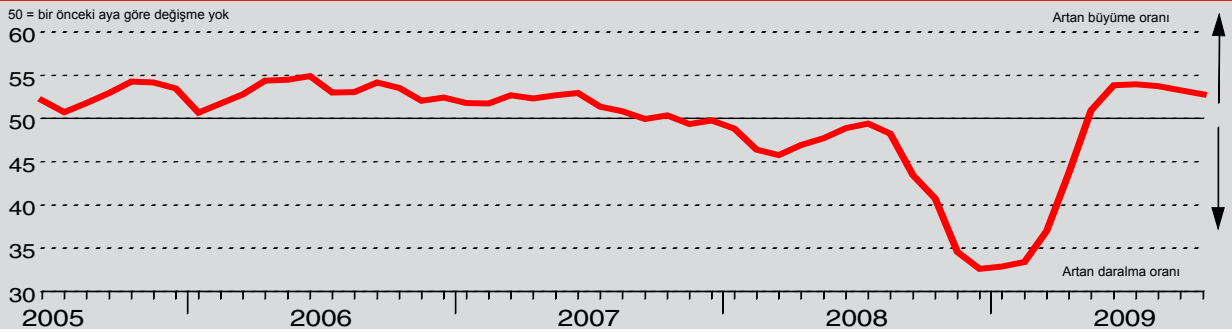
Ortalama tedarikçi performansı Ekim ayında iyileşme gösterdi. Bazı panelistler bunu tedarikçilerin artan kapasitesine bağladı.

Ekim ayında biriken siparişlerde az da olsa bir artış meydana gelirken, yirmi iki aylık düşüş dönemi sona ermiş oldu. Bu durum ay boyunca üretim kapasitesinin tam olarak kullanıldığını gösterdi.

Türk imalatçılar Ekim ayında artmaya devam eden hammadde maliyetleriyle birlikte girdi fiyatlarında bariz bir yükseliş bildirdiler. Nakliye maliyetleri ve elverişsiz döviz kuru değişimleri de firmaların maliyet yükünü artırdı.

Bununla birlikte, nihai ürün fiyatları Eylül'e göre genelde değişmeyerek, Türk imalat sanayinde kar marjı baskısının devam etmekte olduğunu gösterdi.

HSBC Türkiye Satın Alma Yöneticisi Endeksi

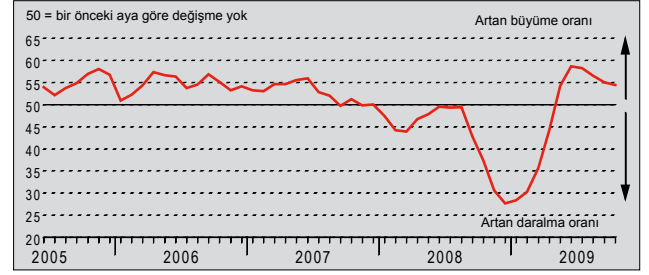

HSBC Türk Satın Alma Yöneticisi Endeksi (PMI) imalat sektörüne genel bir bakış imkanı sağlayan bir bileşik göstergedir ve tüm ekonomi için yol gösterici bir gösterge olarak kabul edilir. Gösterge değer mamul, yeni sipariş, istihdam, tedarikçi teslim süresi ve satın alınan mal stoku gibi farklı endekslerin bileşiminden türetilmiştir. PMI değeri 50,0'ın altındaysa imalat sanayi daralmaktadır, üzerindeyse genişlemektedir. 50,0 değerinde ise bir değişiklik yoktur. 50,0 değerine göre sapma ne kadar fazlaysa endeksteeki değişme oranı o kadar büyüktür.

Üretim Endeksi

S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	05	41.2	48.0	10.9	30.3
	06	42.6	47.9	9.5	33.0
	07	29.0	53.6	17.4	11.6
	08	27.2	51.4	21.4	5.7
	09	32.6	45.1	22.2	10.4
	10	29.1	48.5	22.4	6.6

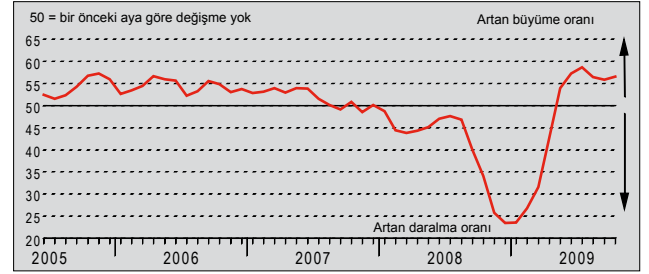

Ekim ayında Türk imalatçılar tarafından üretim miktarlarında güçlü büyüme bildirildi. Üretimdeki büyüme hızı son dört aylık trendi koruyarak Eylül'den beri hafif düşüş gösterdi. Fakat bu durum muhtemelen Haziran ayında serinin en yüksek seviyesine ulaşan üretim miktarı büyümesinin sağlamlaşmasını gösteriyor. Firmaların %29'undan biraz fazlası önceki aya kıyasla üretimde büyüme bildirirken, yaklaşık %22'si düşüş işaretleri verdi. Üretimdeki büyüme ay boyunca artan sipariş miktarları ile desteklendi.

Yeni Siparişler Endeksi

S: Aldığınız toplam siparişlerin miktarı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	05	40.0	47.2	12.8	27.2
	06	34.1	51.2	14.6	19.5
	07	37.1	43.5	19.3	17.8
	08	35.1	34.2	30.7	4.4
	09	39.3	37.6	23.1	16.2
	10	34.3	44.1	21.5	12.8

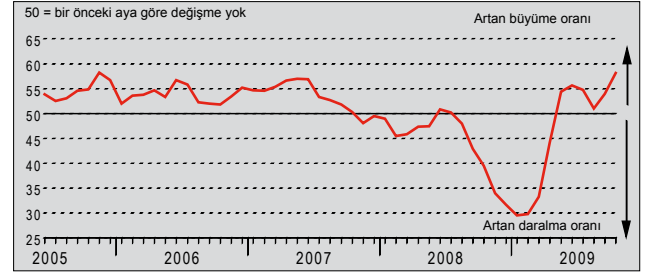

Ekim'deki veriler, Türk imalatçıların aldığı gelen yeni işlerde kayda değer büyümeye işaret etti. Ayrıca, Eylül'den beri yeni siparişlerin artış hızı son üç ayın en yüksek seviyesine ulaştı. Panele katılanların yaklaşık %34'ü önceki aya kıyasla daha yüksek miktarda yeni sipariş aldıklarını bildirirken, bunların çoğu iyileşen ekonomik ortam sonucunda piyasa koşullarında iyileşme olduğunu söylediler.

Yeni İhracat Siparişleri Endeksi

S: Yurtdışından aldığınız siparişler bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	05	31.6	54.4	14.0	17.5
	06	32.0	55.4	12.6	19.4
	07	27.9	46.8	25.4	2.5
	08	21.2	44.8	34.0	-12.7
	09	36.2	51.0	12.7	23.5
	10	33.9	51.5	14.6	19.3

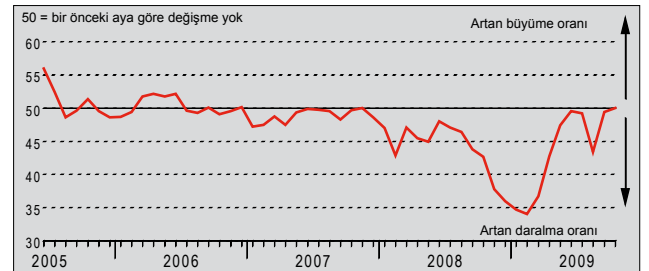

Ekim ayında yeni ihracat siparişleri önceki aya göre hız kazanarak önemli miktarda arttı. Ekim ayında Türk imalatçıların aldığı yeni ihracat işlerinin artış hızı, serinin geçmişinde yalnızca tek bir dönemde geçildi (Kasım 2005'te). Panele katılanların yaklaşık %34'ü ihracat siparişlerinde artış bildirdi ve bunların çoğunluğu piyasa koşullarının iyileşerek talebi arttırdığını belirtti. Bazı imalatçılar ayrıca yeni işlerin alınmasını pazarlama inisiyatiflerinin başarı kazanmasına bağladılar.

Birikmiş İşler Endeksi

S: Birikmiş sipariş miktarınız bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	05	16.7	61.1	22.2	-5.4
	06	19.0	63.0	18.1	0.9
	07	16.4	57.6	26.0	-9.6
	08	11.6	51.7	36.7	-25.2
	09	20.0	63.9	16.0	4.0
	10	18.9	64.2	16.8	2.1

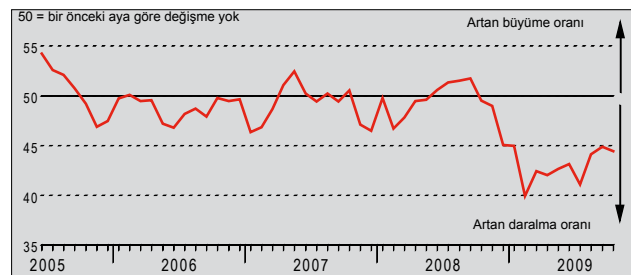

Dönemsel olarak ayarlanan Bekleyen İşler Endeksi, Ekim ayında değişiklik olmadığını gösteren 50,0 puanının yalnızca çok az üzerine çıktı ve bu durum Türk imalat şirketlerinin bekleyen işlerinin ay boyunca hafif artış gösterdiğini ortaya koydu. Böylece endeksin bekleyen işlerde düşüş gösterdiği yirmi iki aylık bir dönem sona ermiş oldu. Panele katılanların yaklaşık %19'u Eylül ayından bu yana bekleyen işlerinin arttığını bildirdiler. Pek çoğu bunu artan yeni sipariş miktarlarına bağladı.

Nihai Ürün Stoku Endeksi

S: Nihai ürün stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	05	9.9	62.6	27.6	-17.7
	06	11.4	60.1	28.5	-17.1
	07	12.9	56.5	30.6	-17.7
	08	17.9	55.3	26.8	-8.9
	09	17.1	55.0	27.9	-10.7
	10	12.6	65.3	22.1	-9.6

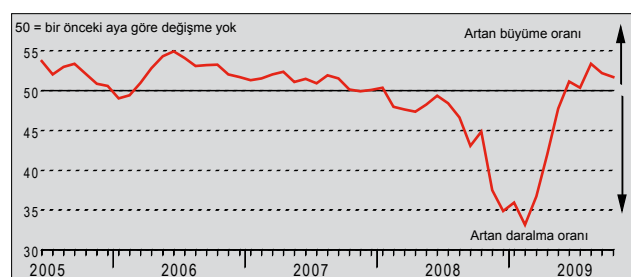

Türk imalatçılar Ekim ayında mamul mal stoklarında önemli miktarda azalma olduğunu bildirdiler. Böylece stoklar üst üste on üçüncü ayda da azalmış oldu ve son on bir ayda açıklanan azalma hızlarının tarihsel veriler bağlamında bariz oranda yüksek olduğu görüldü. Katılımcılar artan satış miktarlarının satış sonrası stoklarında düşüşü getirdiği ve imalatçıların sipariş gerekliliklerini tamamlamak için mevcut stokları kullandıkları yorumunu yaptılar.

İstihdam Endeksi

S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	05	14.4	74.8	10.9	3.5
	06	18.5	70.6	10.9	7.6
	07	15.5	72.9	11.6	3.9
	08	20.3	73.2	6.5	13.8
	09	13.7	76.1	10.2	3.5
	10	14.3	70.7	15.0	-0.7

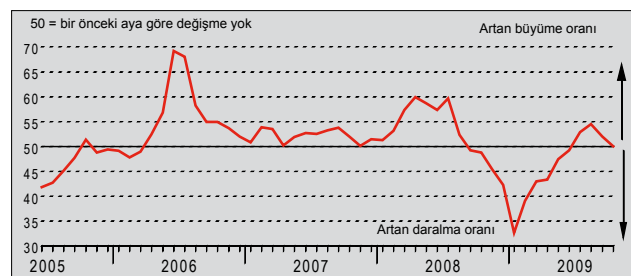

Türk imalatçılar Ekim ayında üst üste beşinci ay istihdam seviyelerinde artış bildirdiler, fakat artış hızı Eylül'e göre düşüş gösterdi. İstihdam büyüme hızı yavaşlamaya rağmen serinin geçmişteki ortalamasının üzerinde kaldı. Panele katılanlardan iş gücü sayılarında artış bildirenlerin pek çoğu üretim kapasitesini genişletebilmek için fazladan eleman alındığını bildirdi ve bu da yeni işlerdeki artışı yansıttı.

Ürün Fiyatları Endeksi

S: Ürünlerinizin satış fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	05	8.6	80.7	10.7	-2.1
	06	10.3	74.1	15.6	-5.3
	07	17.1	74.4	8.4	8.7
	08	15.7	74.8	9.6	6.1
	09	7.5	88.7	3.7	3.8
	10	9.0	81.8	9.2	-0.2

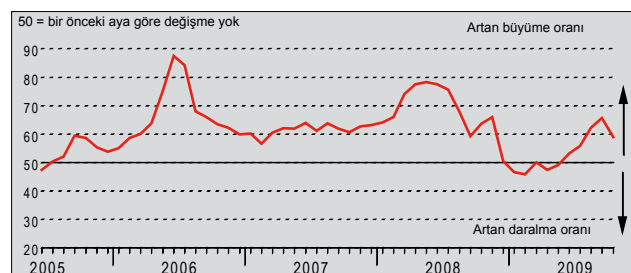

Dönemsel olarak ayarlanan Nihai Ürün Fiyatları Endeksi Ekim ayında değişim olmadığı anlamına gelen 50,0 puanının yalnızca çok az üzerinde çıktı ve Türk imalatçıların fiyatları önceki aya göre yalnızca çok az arttırdığını gösterdi. Yüksek nihai ürün fiyatları bildirenler bunu başta elektrik ve nakliye maliyetleri olmak üzere hammadde maliyetlerindeki artışa bağladı. Bununla birlikte, rekabetçi piyasa koşulları bazı firmaların nihai ürün fiyatlarını yükseltmesini engelledi. Panele katılanların çoğunluğu (%82) Eylül ayından beri fiyatların değişmediğini bildirdiler.

Girdi Fiyatları Endeksi

S: Satın aldığınız malların ortalama fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	05	17.1	73.4	9.4	7.7
	06	18.0	73.1	8.9	9.1
	07	27.1	64.3	8.6	18.5
	08	27.3	68.6	4.1	23.2
	09	34.0	64.6	1.4	32.6
	10	20.8	72.0	7.2	13.6

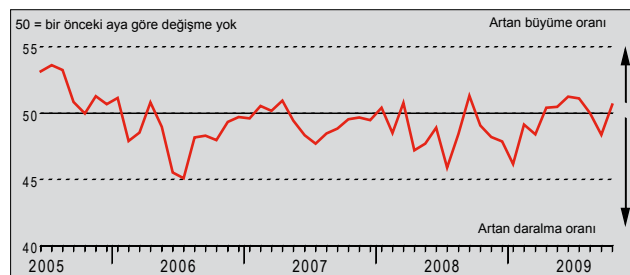

Girdi fiyatları Ekim ayında önemli miktarda artış göstererek Türk imalat sektöründe devam eden enflasyonu beşinci ayda da sürdürdü. Bununla birlikte, girdi maliyetlerindeki artış Eylül ayına göre yavaşladı ve serinin geçmişteki ortalamasının altında kaldı. Yükselen hammadde fiyatları, elverişsiz döviz kuru hareketleri ve artan teslimat maliyetleri panele katılanlar tarafından enflasyon baskısını arttıran etmenler olarak sayıldı. Artışın özellikle sac, cam ve kağıt maliyetlerinde olduğu bildirildi.

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi

S: Tedarikçilerinizin mal teslimi bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Hızlandı %	Aynı %	Yavaşladı %	Net +/-
2009	05	10.5	82.0	7.5	3.0
	06	15.6	72.7	11.7	3.9
	07	9.5	78.4	12.1	-2.6
	08	15.3	67.0	17.7	-2.3
	09	9.3	72.2	18.5	-9.2
	10	15.4	72.7	11.9	3.6

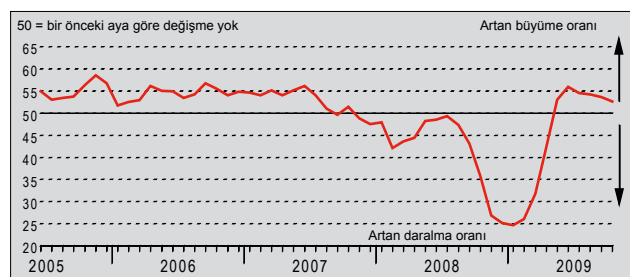

Ekim ayındaki veriler Eylül ayından beri tedarikçileri teslimat sürelerinde hafif bir iyileşme olduğunu gösterdi. Panele katılanların yaklaşık %15'i Ekim ayında önceki aya kıyasla daha hızlı tedarik yapıldığını bildirirken, %12'si daha uzun sürede teslimat yapıldığını belirtti. Tedarik sürelerinde düşüş bildirenler bunu satıcıların artan kapasitesine bağladılar. Bununla birlikte, yükselen satın alma miktarları ve bazı hammaddelerle ilgili kıtlıklar satıcı performansının iyileşmesini sınırladı.

Mal Alım Miktarı Endeksi

S: Mal alımlarınız (ünite olarak) bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	05	38.1	42.2	19.7	18.4
	06	37.4	48.0	14.6	22.9
	07	29.4	45.6	25.0	4.4
	08	32.7	38.6	28.7	4.0
	09	32.0	47.1	20.9	11.1
	10	29.1	41.8	29.0	0.1

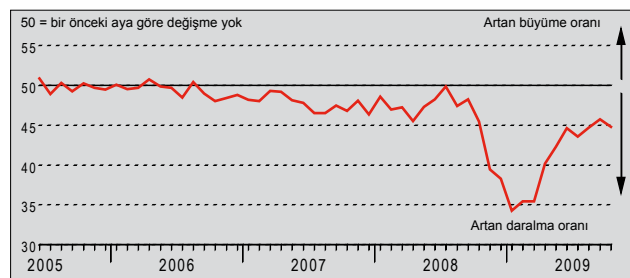

Türk imalatçılar Ekim ayında satın alma aktivitesinde güçlü bir artış bildirerek büyüme yaşanan dönemi altı aya çıkarmış oldular. Bununla birlikte, satın alma aktivitesindeki artış Eylül ayına kıyasla düşüş gösterdi ve satın alma miktarlarında dört aydır yavaşlamaya devam eden trend sürdü. Panele katılanlar Ekim ayında satın alma aktivitesinin yükselmesinin artan sipariş miktarlarına ve dolayısıyla üretim gerekliliklerine bağlı olduğunu yorumunu yaptılar.

Girdi Stoku Endeksi

S: Tedarik stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	05	12.6	61.6	25.8	-13.2
	06	19.2	53.4	27.5	-8.3
	07	10.7	64.6	24.7	-14.0
	08	16.0	59.1	24.9	-8.9
	09	10.6	71.8	17.6	-7.0
	10	9.8	67.3	22.8	-13.0

Satın alma stokları Ekim ayında geçmişteki veriler doğrultusunda dik bir şekilde düştü. Panele katılanların yaklaşık %23'ü üretim öncesi stoklarının önceki aya kıyasla azaldığını belirtirken, %10'u artış bildirdi. Satın alma stokları imalatçıların üretim için eldeki stokları kullanmasıyla daha da düştü. Stok seviyeleri böylece otuz sekiz ay boyunca düşüş göstermiş oldu.

Veri ve Sunum Yöntemiyle İlgili Notlar

Satın Alma Yönetici Endeksi imalat firmalarındaki yöneticilere aylık olarak gönderilen 400 endüstriyel şirketin anketlere verdikleri cevaplardan derlenen veriler üzerinden hazırlanmaktadır. Türk imalat alt sektörlerinin gruplandırılmasında Standart Sanayi Sınıflaması (SSS) Revizyon 3 (The International Standard Industrial Classification) kullanılmıştır.

Anket cevapları ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. Raporda tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında, "arttı/daha iyi" cevabını verenlerle "azaldı/daha kötü" cevabını verenler arasındaki net fark sunulmaktadır.

Yayımla endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin yönünü gösteren basit bir ölçüdür. Endeksin 50 değerinin üzerinde olması bu değişimde artış olduğunu, 50 değerinin altında olması düşüş olduğunu göstermektedir.

Satın Alma Yöneticisi (PMI) bu raporda sunulan beş ayrı endeksin ağırlıklandırması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir. Bu hesapta kullanılan ağırlıklar imtiyazlı Satın Alma ve Tedarik Enstitüsü'nün İngiltere ekonomisiyle ilgili yaptığı araştırmasından türetilmiştir. Bu ağırlıklar şöyledir: Yeni Siparişler -0.3; Üretim -0.25; İstihdam -0.2; Tedarikçilerin Teslim Süresi -0.15; Girdi Stoku -0.1. Bu hesaplarda Tedarik Süresi Endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir.

Uyarı

PMI Üretim raporundaki kopya ve veri tabanı hakları Markit Group Limited şirketine aittir. Markit'in izni olmaksızın elektronik dağıtım da dahil olmak üzere veri dağıtımını ve saklanması yasaktır. Raporların hazırlanması sırasında istatistik ve diğer bilgilerin doğruluğunun kontrolü için her türlü çaba gösterilmiş olsa da, yayıncılar ve veri sağlayıcılar hatalardan veya hatalardan kaynaklanabilecek herhangi bir kayıptan sorumlu tutulamaz. PMI, ve Satın Alma Yöneticisi Endeksi Markit'in tescilli markasıdır.